

[Handelsministeren.]

Sønderjylland har der været Deputationer, som har forkyndt, at det kunde aldeles ikke gaa, hvis noget saadant blev gennemført; man har ikke en Gang opdaget, at man allerede har Ret til det dernede, og der er altsaa ingen, som har misbrugt denne Ret. Jeg tror heller ikke, det paa nogen Maade vilde have ført til noget særlig ubehageligt for de næringsdrivende, dersom man havde opretholdt den Bestemmelse, der herom var optaget i Næringslovsforslaget. Paa den anden Side tillægger jeg det ikke saa overordentlig stor Betydning, saaledes som Forholdene har udviklet sig og fremdeles sikkert vil udvikle sig, at man er gaaet til at gennemføre et Ændringsforslag til Lovforslaget, hvorved man faktisk paa dette Omraade opretholder de nuværende Bestemmelser. Viser det sig, at det er nødvendigt, at Erhvervslivet kræver, at der skal oprettes flere Butikker af et Selskab eller en enkelt Mand, ja, saa findes der Udveje til det, ligesom man har fundet Udveje til at gøre det hidtil.

Venstres ærede Ordfører udtalte, at det var rigtigt nok, at Kvinderne havde faaet en Udvidelse af deres Næringsret ved Bestemmelsen i Lovforslagets § 3, men den var givet paa Mændenes Bekostning. Det ærede Medlem har i nogen Maade Ret, men jeg tror, Mændene meget vel kan ofre det, der her er Tale om at ofre paa Kvinderne. Praktisk taget er der jo nu lige Adgang til Erhverv, og det ubetingede Forbud, der hidtil har været imod, at en gift Kvinde løste Næringsbrev, er borte, og det anser jeg for det vigtigste af det hele. Det andet og mindre vigtige Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Mand og Hustru samtidig kan have Adgang til at løse Næringsbrev, har nu fundet sin Afgørelse. Det har ikke været muligt at opnaa Flertal for at opretholde den Bestemmelse, der i saa Henseende fandtes i Lovforslaget. Det kan man beklage eller ikke beklage, efter som man er indstillet. Helt urigtig har den Betragtning ikke været, i hvert Fald fra et rent teoretisk Synspunkt, at i Ægteskaber med Formuefællesskab kunde det nok volde nogen Vanskelighed i visse Tilfælde, naar baade Mand og Kone drev Næring hver for sig. Det er i hvert Fald et af de Argumenter, der har været anvendt derimod, og til syvende og

sidst kan man vel sige, at Spørgsmaalet er af ret underordnet Betydning.

Venstres ærede Ordfører gjorde en Bemærkning om, at efter Lovgivningens almindelige Bestemmelser har nu hver Mand sin Stemme og hver Kvinde sin Stemme, og saa kunde man ogsaa paa det rent næringsretlige Omraade have det saaledes, at hvis Hustruen skønnede, at nu vilde hun drive selvstændig Næring, skulde hun have Lov til det. Det kan hun altsaa ikke nu, medmindre hun har sit Næringsbrev, inden hun gifter sig; i saa Fald beholder hun det, der er ikke Tale om at tage et velerhvervet Næringsbevis fra hende. Endvidere sagde det ærede Medlem, at der kan blive Strid mellem Ægtefællerne. Ja, det kan man jo tænke sig — det kan der opstaa af meget mindre end dette —, men jeg tror, at den Strid, der her kan opstaa, hurtigt vil kunne bilægges, og jeg vil antage, at Striden bliver afgjort paa den Maade, at den, der kommer først til Mølle, faar først malet. Hvis Forholdet er det, at ingen af Parterne i Ægteskabet har noget Næringsbevis, faar den det jo, som først melder sig og kræver det; Manden kan ikke forhindre Hustruen i at gaa hen og løse et Næringsbevis eller omvendt. Men i de 99,99 Tilfælde vil de nok smukt enes derom. Og har de forladt hinanden, ja, saa er det givet, at saa længe der hverken er Separation eller Skilsmisse paa lovformelig Maade, er Forholdet det samme, som hvis de levede i Ægteskab paa normal Maade, og saa gælder det da ogsaa her, at den, der kommer først til Stedet for at kræve Næringsbevis, faar det, og dermed er Striden i Virkeligheden afgjort.

Det ærede Medlem spurgte, om der ikke burde have været føjet en Dispensationsbeføjelse i Lovforslaget til de mange Dispensationsbeføjelser, der allerede findes, hvorefter f. Eks. en Damefrisørinde kunde faa Adgang til at løse Næringsbevis, selv om Manden havde et Næringsbevis. Det gælder her som i al Almindelighed, at har en af Ægtefællerne Næringsbevis, kan den anden Ægtefælle ikke løse Næringsbevis, men en Damefrisørinde kan meget vel drive sin Næring, hvis hun driver den uden fremmed Medhjælp. For øvrigt er denne Virksomhed nogle Steder i Landet fri Næring. Det er vistnok Tilfældet ude paa Landet i hvert Fald.